

Ankestyrelsens brev til
Bornholms Regionskommune

**Tilsynsudtalelse om Bornholms Regionskommunes
offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister**

Ankestyrelsens tilsyn med kommuner og regioner vender hermed tilbage i sagen om Bornholms Regionskommunes offentliggjorte sagsbehandlingsfrister.

Bornholms Regionskommune har den 31. oktober 2024 sendt en udtalelse til Ankestyrelsen i sagen.

Resumé

Ankestyrelsen vurderer, at Bornholms Regionskommune handler i strid med § 3, stk. 2, i retssikkerhedsloven ved ikke at have offentliggjort frister for behandling af ansøgninger på alle relevante sagsområder. Der mangler fx offentliggjorte sagsbehandlingsfrister for sager om fleksjob, ressourceforløb, revalidering og mentorstøtte efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, VISO-forløb efter lov om social service og forebyggende indsatser samt ansøgning om at blive netværksplejefamilie efter barnets lov.

Kommunens forpligtelse til at offentliggøre frister for behandling af ansøgninger gælder inden for de lovområder, som er nævnt i § 1, stk. 1, i retssikkerhedsbekendtgørelsen. Det fremgår også af vores generelle udtalelse af 15. december 2023 om kommunernes forpligtelser efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

Det er ikke et krav efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, at kommunen offentliggør en frist for behandling af en ansøgning for hver enkelt

5. maj 2025

J.nr. 24-89548

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr.:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid - reception:
man-tors kl. 9.00-15.00
fre kl. 9.00-13.00

Åbningstid - telefon:
man-tirs kl. 9.00-15.00
ons lukket
tors-fre kl. 9.00-15.00

lovbestemmelse. Der er dermed ikke noget til hinder for, at kommunen vælger at offentliggøre frister for sagsbehandlingen, som dækker flere lovbestemmelser eller sagsområder. Det fremgår også af vores generelle udtalelse af 15. december 2023.

Vi beder kommunalbestyrelsen i Bornholms Regionskommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver kommunalbestyrelsen anledning til.

Sagens oplysninger

Ankestyrelsen udsendte den 15. december 2023 en generel udtalelse om kommunernes offentliggjorte sagsbehandlingsfrister efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

Det fremgik af udtalelsen, at vi i 2. halvår af 2024 ville foretage en stikprøvekontrol af udvalgte kommuners hjemmesider.

Bornholms Regionskommune er en del af stikprøvekontrollen, og vi bad derfor den 3. oktober 2024 Bornholms Regionskommune om en udtalelse.

Bornholm Regionskommune har den 31. oktober 2024 sendt en udtalelse.

Følgende fremgår af udtalelsen:

”Kommunalbestyrelsen i Bornholms Regionskommune godkendte den 23. december 2023 punktet Ændring af sagsbehandlingsfrister på det sociale område. I den forbindelse var administrationen i dialog med både Ankestyrelsen og foreningen #Enmillionstemmer, men noterede sig ikke kommentarer eller ændringsforslag til de fremsatte frister, der blev godkendt og siden er udstillede på brk.dk.

Bornholms Regionskommune har, på baggrund af Ankestyrelsens brev af 3. oktober 2024, gennemgået de godkendte og offentliggjorte sagsbehandlingsfrister. Regionskommunens vurdering er forskellig for de elementer, som Ankestyrelsen har påpeget, hvorfor disse gennemgås herunder.

Frister efter Lov om social service (§102 behandling)

Regionskommunen har, allerede inden Ankestyrelsens brev, taget ombudsmandens udtalelse af 1. juli 2024 til efterretning

Således blev Regionskommunens Social- og Sundhedsudvalg på møde den 26. august 2024 orienteret om at *"Forvaltningen er i proces med at vurdere, om der er et behov for en kvalitetsstandard, da der ikke er et lovkrav om kvalitetsstandard for § 102. Såfremt det administrativt vurderes, at der er behov for en kvalitetsstandard, skal kvalitetsstandarden revideres og politisk godkendes"*. Dette arbejde vil også inkludere, at der udarbejdes en sagsbehandlingsfrist til politisk godkendelse, som udstilles på brk.dk efter godkendelse.

Det er Regionskommunens forventning, at en sagsbehandlingsfrist for behandling efter § 102 i Serviceloven godkendes i Social- og Sundhedsudvalget på udvalgets møde den 3. februar 2025.

Manglende frister efter Barnets lov

Bornholms Regionskommune må konstatere, at frister efter Barnets lov ikke er medtagede i regionskommunens overblik over sagsbehandlingsfrister på det sociale område. Denne mangel er efter kommunens opfattelse ikke i overensstemmelse med reglerne i retssikkerhedsloven og retssikkerhedsbekendtgørelsen, ligesom den heller ikke flugter med Ankestyrelsens generelle udtalelse af 15. december 2023.

Derfor har regionskommunen igangsat et arbejde med at indføre disse frister i et revideret fristoverblik, som godkendes af Kommunalbestyrelsen den 28. februar 2025 efter indstilling fra Børne- og Skoleudvalget, der gives på udvalgets møde den 4. februar 2025.

Frister efter Lov om aktiv beskæftigelsesindsats

Det er Bornholms Regionskommunes opfattelse - efter en konkret gennemgang af lovgivninger - at de opstillede frister er retvisende og fyldestgørende. Ankestyrelsen nævner konkret fleksjob og revalidering.

Regionskommunen baserer dette på

1. At begge ordninger indebærer ensartede formuleringer om at alle de almindelige beskæftigelsesordninger, som gælder generelt for ledige, er afprøvede og fundet ikke tilstrækkelige.

2. Ordvalget i bestemmelserne: Der er ikke tale om godkendelse af en ansøgning, men om en visitering på baggrund af en indstilling.

Eksempel

- En sygemeldt borger, som på rehabiliteringsmøde visiteres til fleksjob, fordi der ses en varig og nedsat arbejdsevne, vil allerede være i et sygedagpenge- eller jobafklaringsforløb og borgerens sag behandles på baggrund af en indstilling fra sagsbehandler, som aftales på møde mellem borger og sagsbehandler.”

Ankestyrelsen har desuden foretaget en gennemgang af tilgængelige oplysninger om sagsbehandlingsfrister på det sociale område i Bornholms Regionskommune på baggrund af kommunens udtalelse.

Reglerne

Reglen om kommunernes offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister fremgår af § 3, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Retssikkerhedslovens § 3 lyder:

”§ 3. Kommunalbestyrelsen skal behandle spørgsmål om hjælp så hurtigt som muligt med henblik på at afgøre, om der er ret til hjælp og i så fald hvilken.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal på de enkelte sagsområder fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet. Fristerne skal offentliggøres. Hvis fristen ikke kan overholdes i en konkret sag, skal ansøgeren skriftligt have besked om, hvornår ansøgeren kan forvente en afgørelse.”

Det fremgår af § 1, stk. 1, i bekendtgørelse om retssikkerhed og administration på det sociale område, nr. 306 af 22. marts 2024, hvilke retsområder, retssikkerhedsloven gælder for. Bestemmelsen lyder:

”§ 1. Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område gælder, når kommunalbestyrelsen eller Ankestyrelsen, jf. dog § 2, behandler og afgør sager efter:

- 1) Lov om social pension.
- 2) Lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

- 3) Lov om individuel boligstøtte.
- 4) Lov om sygedagpenge.
- 5) Lov om aktiv socialpolitik.
- 6) Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.
- 7) Lov om social service, jf. dog § 7.
- 8) Barnets lov.
- 9) Lov om tilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling.
- 10) Dagtilbudsloven.
- 11) Lov om seniorjob.
- 12) Lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v.
- 13) Kapitel 2 i lov om friplejeboliger.
- 14) Lov om forsøg med et socialt frikort.
- 15) Lov om voksenansvar for anbragte børn og unge.
- 16) Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet.
- 17) Lov om Udbetaling Danmark.
- 18) Lov om Seniorpensionsenheden.
- 19) §§ 30 b og 30 c i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine.”

Med lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service blev retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, præciseret. Af lovforslaget fremgår følgende om retssikkerhedslovens § 3, stk. 2:

”Til nr. 3

Det foreslås at præcisere lovens § 3, stk. 2, 1. og 2. pkt., i overensstemmelse med forarbejderne til den gældende § 3, stk. 2, så det fremgår udtrykkeligt af bestemmelsen, at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder skal fastsætte og offentliggøre generelle frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning om en eller flere ydelser på det pågældende område, til der er truffet afgørelse i sagen. Den foreslåede bestemmelse præciserer således indholdet i kommunalbestyrelsens eksisterende forpligtelse til at fastsætte et serviceniveau for sagsbehandlingstiden på de enkelte sagsbehandlingsområder. Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.1.4.

En kommunalbestyrelse skal efter bestemmelsen fastsætte frister for alle relevante sociale sagsområder, ikke kun for nogle af sagsområderne. Det gælder dog ikke, hvis der i lovgivningen er fastsat en særskilt frist på det pågældende område. En

kommunalbestyrelse kan fastsætte en eller flere frister for det enkelte sagsområde og er ikke forpligtet til kun at fastsætte én frist for det enkelte sagsområde. Fristernes skal knyttes til et enkelt sagsområde. Der kan ikke under et fastsætte én frist for samtlige sociale sagsområder. Der er imidlertid intet til hinder for, at en kommunalbestyrelse kan fastsætte samme sagsbehandlingstid for flere forskellige sagsområder. Det overlades til de enkelte kommunalbestyrelser at inddele afgørelsessager på det sociale område i hensigtsmæssige sagsbehandlingsområder.”

Vi henviser endvidere til punkt 39 i vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område, nr. 9330 af 21. marts 2019, hvor følgende fremgår:

”39. Det fremgår af § 3, stk. 2, at fristen regnes fra det tidspunkt, hvor myndigheden har modtaget en ansøgning, og omfatter tiden, indtil afgørelsen er truffet.”

Praksis

Vi henviser til Ankestyrelsens generelle udtalelse af 15. december 2023 om kommunernes offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister på det sociale område.

Følgende fremgår bl.a. af udtalelsen:

”3.2 Fristen gælder fra ansøgningstidspunkt til afgørelse

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, at kommunalbestyrelsen skal fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet.

Det fremgår af bemærkningerne til retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, i lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service, at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder skal fastsætte og offentliggøre generelle frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning om en eller flere ydelser på de pågældende område, til der er truffet afgørelse i sagen.

[...]

3.3 Frister for de enkelte sagsområde

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder på det sociale område skal fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet.

Vi bemærker, at der i de lovgivninger, der er oplystede i § 1, stk. 1, i retssikkerhedsbekendtgørelsen i forhold til nogle bestemmelser er fastsat lovbestemte frister. Desuden er der i bestemmelsen i retssikkerhedsbekendtgørelsens § 1, stk. 1, også oplystet lovgivninger, hvor kompetencen til at behandle en ansøgning efter den pågældende lov ligger hos en anden myndighed. Dette er fx tilfældet med lov om Udbetaling Danmark og lov om Seniorpensionsenheden.

Det betyder, at kommunalbestyrelsens forpligtelser efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, ikke omfatter særligt lovbestemte frister, eller områder, hvor en anden myndighed har afgørelseskompetencen i forhold til borgerens konkrete ansøgning.

Det fremgår også af bemærkningerne til retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, i lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service, at kommunalbestyrelsen efter bestemmelsen skal fastsætte frister for alle relevante sociale sagsområder, ikke kun for nogle af sagsområderne. Det gælder dog ikke, hvis der i lovgivningen er fastsat en særskilt frist på det pågældende område. En kommunalbestyrelse kan fastsætte en eller flere frister for det enkelte sagsområde og er ikke forpligtet til kun at fastsætte én frist for det enkelte sagsområde.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det også, at fristerne skal knyttes til et enkelt sagsområde. Der kan ikke fastsættes én frist for samtlige sociale sagsområder under ét, fx en sagsbehandlingsfrist, som gælder for alle ansøgninger efter serviceloven eller beskæftigelsesindsatsloven. Der er imidlertid intet til hinder for, at en kommunalbestyrelse kan fastsætte samme sagsbehandlingstid for flere forskellige sagsområder.”

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at Bornholms Regionskommune handler i strid med § 3, stk. 2, i retssikkerhedsloven ved ikke at have offentliggjort frister for behandling af ansøgninger på alle relevante sagsområder.

Det fremgår af § 1, stk. 1, i retssikkerhedsbekendtgørelsen, hvilke retsområder, retssikkerhedsloven – og dermed også bestemmelsen i § 3, stk. 2, om offentliggjort sagsbehandlingstider – gælder for.

Det fremgår af vores generelle udtalelse af 15. december 2023, at forpligtelsen for offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister gælder i ansøgningssager, det vil sige i sager, hvor kommunen modtager og behandler en ansøgning inden for de retsområder, der er nævnt i retssikkerhedsbekendtgørelsens § 1, stk. 1.

Vi lægger vægt på, at vi i vores gennemgang af kommunens hjemmeside – efter vi har modtaget kommunens udtalelse – kan se, at kommunen ikke har offentliggjort frister for behandling af ansøgninger på alle relevante sagsområder, herunder fx om fleksjob, ressourceforløb, revalidering og mentorstøtte efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, VISO-forløb efter lov om social service og forebyggende indsatser samt ansøgning om at blive netværksplejefamilie efter barnets lov.

Vi skal i den forbindelse også henvise til afsnit 3.3 i den generelle udtalelse af 15. december 2023, hvoraf det blandt andet fremgår, at kommunen kan fastsætte samme sagsbehandlingstid for flere forskellige sagsområder, således at kommunen kan fastsætte én sagsbehandlingsfrist for et sagsområde, hvor flere relevante lovbestemmelser har sammenhæng med hinanden. Det skal dog fortsat være muligt for borgeren at finde oplysninger om, hvilken sagsbehandlingsfrist, der er gældende for borgerens konkrete ansøgningssag.

Vi er opmærksomme på, at Bornholms Regionskommune ikke mener, at reglerne om fleksjob og revalidering er ansøgningsbestemmelser.

Vi bemærker, at det forhold, at kommunen skal se en ansøgning om fleksjob og revalidering i lyset af alle de muligheder, der findes for hjælp efter den sociale lovgivning, ikke medfører, at kommunen er fritaget for at offentliggøre en sagsbehandlingsfrist for revalidering og fleksjob. Der er fortsat tale om ansøgningssager på områder, der er omfattet af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

Vi beder om kommunalbestyrelsens bemærkninger til vores udtalelse

Ankestyrelsen beder kommunalbestyrelsen i Bornholms Regionskommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver kommunalbestyrelsen anledning til.

Vi offentliggør denne udtalelse på www.ast.dk i anonymiseret form.

Ankestyrelsens kompetence som tilsynsmyndighed

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Det står i § 48, stk. 1, i kommunestyrelsesloven.

Ankestyrelsen kan udtale sig om lovligheden af kommunale dispositioner eller undladelser. Det står i § 50 i kommunestyrelsesloven.

Venlig hilsen

Bjarne Djurhuus

Kopi er sendt til:

[A]

[B]

Vi har anvendt:

Lov om kommunernes styrelse (kommunestyrelsesloven), senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 69 af 23. januar 2024

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven), senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 261 af 13. marts 2024, som ændret ved lov nr. 329 af 9. april 2024, lov nr. 661 af 11. juni 2024, lov nr. 680 af 11. juni 2024